

Program poradenských služeb ve škole

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Program poradenských služeb ve škole – strategie předcházení školní neúspěšnosti

Standardní činnosti výchovného poradce

Škola zpracovává a uskutečňuje program poradenských služeb ve škole, který zahrnuje popis a vymezení rozsahu činností pedagogických pracovníků, preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Metodické a informační činnosti

Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:

- s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
- s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů,
- v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.

Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy.

Předávání odborných informací z oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.

Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.

Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.

Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

Poradenské činnosti

Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.

Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.

Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Standardní činnosti ostatních pedagogů

Diagnostika a depistáž

Vyhledávání žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb a zařazení do vhodného preventivního, zejména stimulačního nebo intervenčního programu.

Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.

Vytyčení hlavních problémů žáka, stanovení plánu pedagogické podpory v rámci školy a mimo ni, stanovení druhu, rozsahu, frekvence a trvání intervenčních činností.

Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáka, zejména shromažďování údajů o žákovi, včetně anamnézy rodinné a osobní, dále speciálně pedagogická diagnostika, zejména při vzdělávacích problémech žáků pro navazující intervence ve školním prostředí, speciálně pedagogická diagnostika předpokladů pro čtení, psaní, počítání, předpokladů rozvoje gramotnosti, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.

Screening, ankety, dotazníky ve škole týkající se speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.

Standardní činnosti školního poradenského pracoviště

Standardní činnosti poradenských pracovníků školy zahrnují služby, které jsou poskytovány žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům. Podmínkou pro poskytnutí školní poradenské služby nezletilému žákovi je informovaný souhlas jeho zákonných zástupců. Souhlasu zákonného zástupce není třeba v případech, kdy je ohroženo duševní nebo tělesné zdraví žáka nebo osob v jeho okolí a v případech, kdy soud požádá o psychologické vyšetření žáka.

Časová dostupnost poradenských služeb

S každým z poradenských pracovníků školy si lze dohodnout individuální konzultaci.

Práce s informacemi a důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích, která se poradenští pracovníci školy dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňovány v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Práce s informacemi a daty o žácích se řídí také vyhláškou č. 116 ze dne 15. dubna 2011, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Program pro rozvoj žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami považujeme žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a žáky se sociálním znevýhodněním.

Zdravotně postižení jsou žáci s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, se souběžnými postiženími více vadami, autismem a vývojovými poruchami učení nebo chování.

Zdravotně znevýhodnění jsou žáci zdravotně oslabení např. dlouhodobou nemocí, úrazem nebo lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Sociálně znevýhodnění jsou žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, žáci ohrožení sociálně patologickými jevy, žáci, kterým byla nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo žáci s postavením azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

Konkrétní formy práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- snažíme se vývojové poruchy učení zachytit co nejdříve;
- úzce spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou a rodiči;
- vytváříme individuálně-vzdělávací plán vycházející z konkrétních potřeb žáka;
- pravidelně hodnotíme efektivitu vzdělávání dle individuálního vzdělávacího plánu, přínos a osobní posun dítěte;
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků;
- pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv;
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka a tím podporujeme jeho poznávací motivace k učení;
- jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka;
- při klasifikaci přihlížíme k vývojové poruše žáka.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Se žáky ohroženými školní neúspěšností pracuje v rámci školního poradenského pracoviště výchovný poradce a školní psycholog. V úzké spolupráci s třídními učiteli a ostatními pedagogy zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé pravidelně vyhodnocují prospěch žáků ve třídách, aby tak včas reagovali na jakoukoliv nežádoucí změnu. Objeví-li se podezření na školní neúspěšnost, předávají informaci výchovnému poradci, je zjišťována příčina zhoršení prospěchu, jsou bezodkladně informováni rodiče a je vypracován plán podpůrných opatření.

V případě potřeby či zájmu nabízí škola zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s PPP, SPC.

Výchovný poradce sleduje plnění plánu pedagogické podpory, ve spolupráci s třídními učiteli průběžně hodnotí jeho úspěšnost.

❖ **Podpůrná opatření**

Postup v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka.

Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Postup před přiznáním podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Ředitel školy určí ve škole pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pro účely poskytování poradenské pomoci školským poradenským zařízením zajistí škola bezodkladné předání plánu pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení, pokud se žák podle něho vzdělával.

Poradenskou pomoc školského poradenského zařízení může využít žák nebo jeho zákonný zástupce také na základě svého uvážení nebo na základě rozhodnutí orgánu veřejné moci podle jiného právního předpisu.

❖ Program pro rozvoj žáků mimořádně nadaných a talentovaných

Vymezení pojmu nadaný žák

Nadanými žáky rozumíme žáky, kteří se liší v lehkosti učení, v kvalitě, s jakou zvládají činnosti v oblasti svého nadání a výsledcích. Snadno a rychle se učí, jsou tvořiví, objevují vlastní cesty řešení problému. Mohou však mít problematický vztah k autoritám, problémy s přizpůsobivostí apod., proto se výkyvy v chování snažíme usměrňovat s pedagogickým taktem, avšak důsledně. V rámci výchov, třídnických hodin apod. vedeme děti k vzájemné toleranci, rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k ochotě pomáhat slabším. Zařazení nadaných dětí do vzdělávání vyžaduje náročnější přípravu učitele a zvýšenou motivaci dětí.

Konkrétní formy práce s žáky mimořádně nadanými a talentovanými

- snažíme se o včasné rozpoznání a podchycení talentu a zájmu žáků;
- spolupracujeme s rodiči se snahou je získat pro podporu rozvoje talentu i v domácích podmínkách;
- usilujeme o to, aby u mimořádně nadaných a talentovaných žáků nedocházelo k výkyvům v chování, k porušování dohodnutých pravidel a pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat při práci žákům méně nadaným nebo s menším zájmem o učení;
- vnitřní diferenciací ve vyučování nabízíme žákům zvládnání složitějších úkolů;
- vnější diferenciací ve výuce cizích jazyků nabízíme žákům zkvalitnění jejich jazykových znalostí;
- zadáváme individuální úkoly;
- při skupinovém vyučování využíváme příležitostně talentované žáky jako vedoucí skupin.

Vyhotovila: Kateřina Podzemská

Datum: 1. 9. 2016